

KOMENTÁŘ

5. 1. 2024

Zařízení sociálních služeb v Jihomoravském kraji v roce 2022

V Jihomoravském kraji ke konci roku 2022 působilo 317 zařízení poskytujících sociální služby. Pobytové sociální služby v kraji nabízely 8 384 míst ve svých zařízeních, zájem obyvatel o tyto služby však stávající kapacity převyšoval. V domovech pro seniory nebylo v roce 2022 uspokojeno 3 500 žádostí, což v relativním vyjádření na 1 000 obyvatel ve věku nad 65 let odpovídá 14,1 žádostem. Domovy se zvláštním režimem neuspokojily 3 508 žádostí (14,2 žádostí na 1 000 obyvatel nad 65 let).

Nejčtenější **pobytovou službou** v kraji byly **domovy pro seniory** (44), které **disponovaly celkem 2 624 lůžky**, obsazenost v roce 2022 dosahovala 95,6 %. Z celkového počtu uživatelů bylo 78,0 % žen. Pro osoby se sníženou soběstačností z důvodu chronického duševního onemocnění, závislosti na návykových látkách, osobám s Alzheimerovou nemocí, stařeckou demencí, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby, bylo k dispozici celkem **3 336 míst ve 42 domovech se zvláštním režimem**. Tyto domovy v roce 2022 poskytovaly své služby 3 213 klientům, z toho téměř ve třech čtvrtinách případů ženám (73,0 %). Vyšší podíl klientek v těchto sociálních zařízeních je z části dán celkově vyšším podílem žen mezi obyvatelstvem důchodového věku. Z celkového počtu obyvatel Jihomoravského kraje ve věku 65 a více let (247,6 tis.) tvořily 58,3 % ženy a mezi staršími 85 let (celkem 24,2 tis. osob) byl podíl žen 70,6%.

Tab. 1 Sociální služby poskytované v Jihomoravském kraji v roce 2022

Zdroj: MPSV

Druh služby	Počet služeb celkem k 31. 12.	Kapacita služby (počet lůžek) k 31. 12.	Počet uživatelů (klientů) celkem	z toho ve věku 18 a více let		
				celkem	z toho ženy	
					abs.	v %
Centra denních služeb	8	-	149	148	81	54,7
Denní stacionáře	26	-	664	537	285	53,1
Týdenní stacionáře	7	115	112	93	37	39,8
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	23	1 114	1 083	1 069	438	41,0
Domovy pro seniory	44	2 624	2 509	2 509	1 958	78,0
Domovy se zvláštním režimem	42	3 336	3 213	3 213	2 344	73,0
Chráněné bydlení	28	416	411	411	177	43,1
Azylové domy	19	682	571	371	181	48,8
Domy na půl cesty	1	10	8	7	5	71,4
Zařízení pro krizovou pomoc	4	-	2 788	2 571	1 379	53,6
Nízkoprahová denní centra	5	-	1 804	1 804	399	22,1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	17	-	3 308	631	277	43,9
Noclehárny	7	-	1 277	1 277	318	24,9
Terapeutické komunity	2	30	30	28	6	21,4
Sociální poradny	38	-	21 645	21 233	12 913	60,8
Sociálně terapeutické dílny	10	-	247	247	125	50,6
Centra sociálně rehabilitačních služeb	22	-	3 771	3 537	1 891	53,5
Pracoviště rané péče	5	-	676	-	-	x
Intervenční centra	1	-	765	631	545	86,4
Služby následné péče	8	57	411	360	145	40,3

KOMENTÁŘ

V **domovech pro osoby se zdravotním postižením** bylo 1 114 lůžek. Mezi uživateli bylo 14 dětí a mladistvých ve věku do 18 let a téměř 60 % z dospělých klientů tvořili muži. Mezi další pobytové sociální služby v kraji patřily **azylové domy** se 682 lůžky, **chráněné bydlení** se 416 lůžky a **týdenní stacionáře** čítající 115 míst. V Jihomoravském kraji působily také služby následné péče, terapeutické komunity a domovy na půl cesty.

Z **ambulantních služeb** vykázaly **nejvyšší počet klientů** (21,6 tis.) **sociální poradny**, tohoto zařízení využilo 412 osob ve věku do 18 let. Mezi další hojně navštěvovaná zařízení patřila centra sociálně rehabilitačních služeb (3,8 tis. klientů), nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (3,3 tis. uživatelů). Zařízení pro krizovou pomoc nabízející služby osobám, které se nachází v situaci ohrožení zdraví nebo života a přechodně nemohou řešit svou situaci vlastními silami, využilo 2,8 tis. osob. Mezi zařízení poskytující ambulantní služby patří také 26 denních stacionářů, 10 sociálně terapeutických dílen, 8 center denních služeb, 7 nocleháren, 5 pracovišť rané péče, 5 nízkoprahových denních center a 1 intervenční centrum.

Od roku 2013 se kapacita vybraných pobytových zařízení uvedených v tabulce 2 snížila o 422 míst. Kontinuální nárůst počtu lůžek od roku 2013 vykazovala pouze chráněná bydlení, počet lůžek se zde za poslední desetiletí zvýšil téměř dvaapůlkrát. O více než třetinu vzrostla za toto období kapacita domovů se zvláštním režimem. Ve všech uvedených zařízeních (kromě chráněného bydlení) došlo v roce 2022 k meziročnímu nárůstu počtu neuspokojených žádostí o poskytnutí služeb. V domovech pro seniory to bylo o pětinu více, v domovech se zvláštním režimem činil nárůst 4,6 %. Neuspokojených žádostí o pobyt v týdenních stacionářích zůstal na úrovni roku 2021.

Tab. 2 Kapacita služby a neuspokojené žádosti o poskytnutí sociální služby ve vybraných zařízeních v Jihomoravském kraji v letech 2013 až 2022

Zdroj: MPSV

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kapacita služby / počet lůžek (stav k 31. 12.)										
Domovy pro seniory	3 072	3 028	2 946	2 879	2 740	2 732	2 687	2 680	2 677	2 624
Domovy se zvláštním režimem	2 469	2 816	2 938	3 136	3 282	3 262	3 223	3 227	3 207	3 336
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1 295	1 262	1 239	1 166	1 142	1 137	1 120	1 143	1 125	1 114
Azylové domy	725	816	878	804	825	795	741	738	728	682
Chráněné bydlení	167	180	254	293	322	341	367	405	406	416
Týdenní stacionáře	137	138	159	159	159	144	141	141	141	115
Neuspokojené žádosti o poskytnutí sociální služby v zařízeních										
Domovy pro seniory	11 573	12 666	11 965	12 556	7 228	5 100	4 345	4 203	2 910	3 500
Domovy se zvláštním režimem	4 478	5 059	4 670	5 219	4 171	4 026	4 150	3 890	3 353	3 508
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	316	379	347	323	265	317	372	366	314	322
Azylové domy	266	373	314	305	283	340	407	487	398	549
Chráněné bydlení	157	127	308	290	313	344	321	334	322	298
Týdenní stacionáře	34	37	42	47	44	59	60	62	53	53

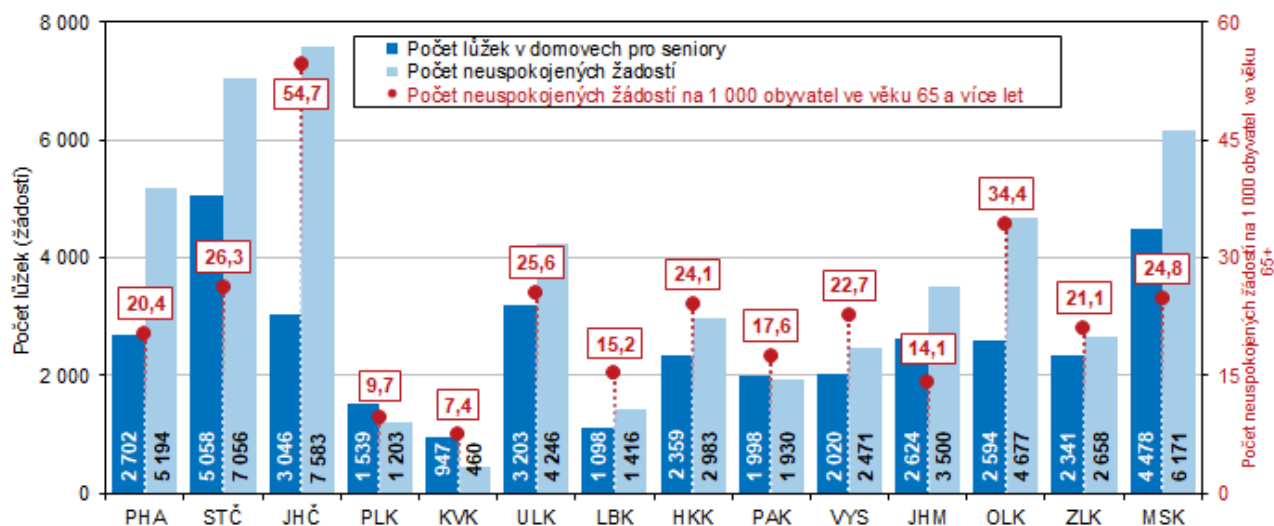
Graf 1 srovnává počet lůžek v domovech pro seniory a **počet neuspokojených žádostí o umístění do domovů pro seniory**. Největší kapacitu nabízely domovy ve Středočeském kraji (5 058 lůžek). Jihomoravský kraj se v počtu lůžek umístil na 6. místě. Počtem neuspokojených žádostí kraj zaujímal 7. nejvyšší, respektive 8. nejnižší místo. Na 1 000 obyvatel ve věku 65 a více let v kraji v roce 2022 připadalo 14,1 neuspokojených

KOMENTÁŘ

žádostí, hodnota byla v mezikrajském srovnání 3. nejvyšší. V tomto způsobu vyjádření bylo zaznamenáno nejvíce neuspokojených žádostí (54,7) v Jihočeském kraji, nejméně, tedy 7,4 žádostí, jimž nebylo vyhověno, bylo podáno v Karlovarském kraji.

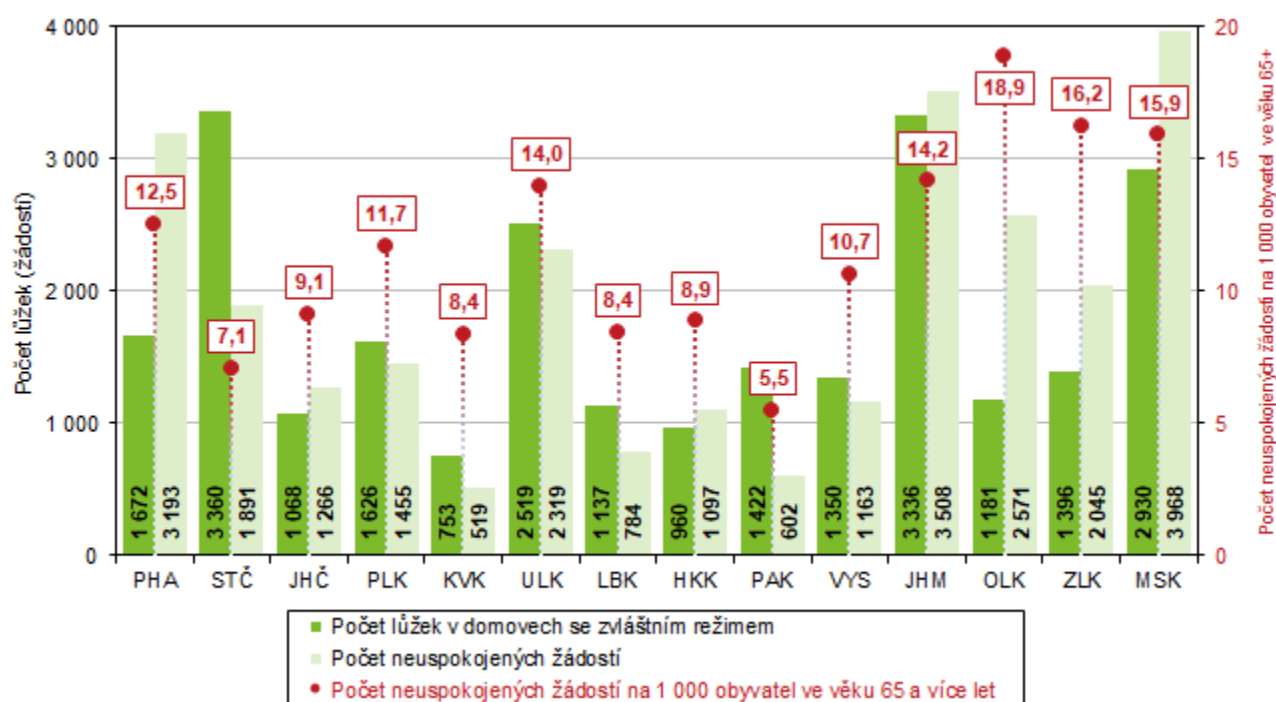
Graf 1 Místa v domovech pro seniory a počty neuspokojených žádostí podle krajů k 31. 12. 2022

Zdroj: MPSV

Graf 2 Místa v domovech se zvláštním režimem a počty neuspokojených žádostí podle krajů k 31. 12. 2022

Zdroj: MPSV

KOMENTÁŘ

Kapacita v domovech se zvláštním režimem byla v Jihomoravském kraji 2. nejvyšší, hned po Středočeském kraji. Na stejném místě se však kraj umístil i v počtu neuspokojených žádostí za Moravskoslezským krajem. Počet neuspokojených žádostí (3 508) převyšuje počet lůžek, která jsou v těchto zařízeních k dispozici (3 336). Na 1 000 obyvatel Jihomoravského kraje ve věku 65 a více let připadá 14,2 neuspokojených žádostí. V relativním vyjádření to byl 4. nejvyšší počet, nejvíce neuspokojených žádostí na 1 000 obyvatel ve věku 65 a více let bylo v Olomouckém kraji (18,9).

Kontakt:

Ing. Milada Jonášová
Krajská správa ČSÚ v Brně
e-mail: milada.jonasova@czso.cz
tel.: 542 528 115

Související odkazy:

[Veřejná databáze](#)
[Vybrané údaje o sociálním zabezpečení - 2022](#)